

Практична робота на тему: «Регіон як об'єкт

господарювання та управління»

Підготували студенти ФМТП 1-1
Швець Владислав і Марченко
Альона

Особливості географічного положення та природних умов життя та діяльності населення

Київська область, як адміністративно-територіальна одиниця в складі України, утворилась 27 лютого 1932 року, є одним з найбільших регіонів України, займає площу 28,1 тис.кв.км (без Києва), що становить 4,7% площі країни. За розмірами території Київська область займає 8 місце серед інших регіонів України.

Київщина є столичним регіоном, у центрі території якого знаходиться м. Київ – столиця України, потужний політичний, діловий, індустріальний, науково-технічний, транспортний та культурний центр країни, пов'язаний з областю тісними комерційними та соціальними зв'язками.

В адміністративному відношенні область поділяється на 25 районів, 13 міст обласного значення, 13 міст районного значення, 30 селищ міського типу, 605 сільських рад та 1126 сільських населених пунктів.

Місто Київ, де розміщуються основні органи управління області, адміністративно до складу області не входить. Ще однією особливістю області є наявність у її складі міста Славутич, яке територіально знаходиться у Чернігівській області.

Рельєф області сприятливий для розвитку сільськогосподарського виробництва і транспортної інфраструктури. Річка Дніпро з утвореними на ній Київським та Канівським водосховищами ділить територію області на дві частини: правобережну і лівобережну, які мають особливості рельєфу. На півночі переважають низовинні рівнини Поліської низовини. Південно-західна і центральна частини лежать на Придніпровській височині (максимальна висота 273 метри). Східна, лівобережна територія області, розташована в межах Придніпровської низовини.

Київська область у порівнянні з іншими регіонами України за викидами в атмосферне повітря знаходиться позаду таких промислових регіонів як Донецька, Дніпропетровська та Луганська області. Валові обсяги викидів області складають 4,5% від загального обсягу викидів України, що у розрахунку на 1 кв.км. площі в середньому становить 10 т/кв.км., а у розрахунку на одну особу – 179 кг/особу.

Найбільш забрудненою у області є територія Обухівського району, на яку припадає майже 35% викидів шкідливих речовин у повітря, що обумовлюється розташуванням на цій території Трипільської ТЕС. Київській області нараховується 95 підприємств-водокористувачів, що здійснюють скиди зворотних вод у поверхневі водойми.

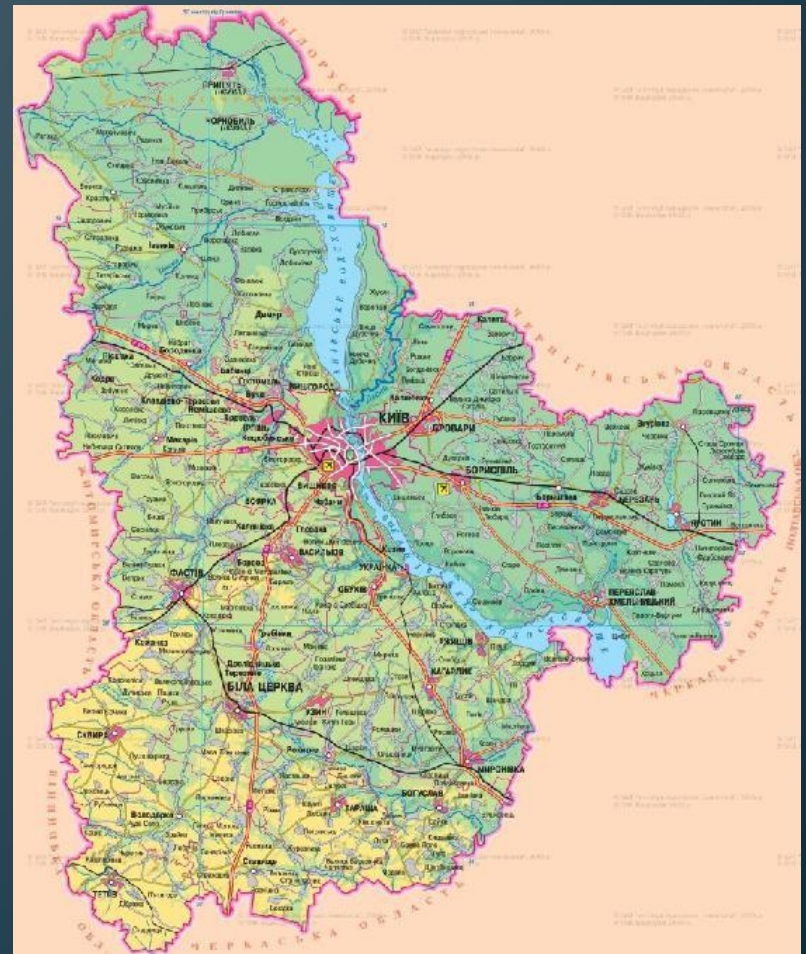
Оцінка природно-ресурсного потенціалу (ПРП)

Природно-кліматичні умови області оптимальні для життя людини і господарської діяльності. Київщина розташована на межі двох природних зон: північна частина розташована в зоні Полісся, південь області лежить у лісостеповій зоні.

Ґрунтовий покрив області досить різноманітний. Найпоширенішими серед них є чорноземи, площа яких становить близько 50% площі орних земель регіону. Ступінь розораності території області перевищує 60 відсотків. Загальна площа лісового фонду області становить майже 746 тис. гектарів. Рівень лісистості по території області нерівномірний і коливається від 2,0% в зоні Лісостепу до 53,8% в зоні Полісся.

Водний потенціал області дозволяє забезпечувати водними ресурсами всі галузі економіки регіону, які у процесі свого виробництва використовують поверхневі і підземні води; стимулює подальший розвиток рибогосподарських підприємств і туристично-рекреаційної сфери.

Корисні копалини Київщини –це переважно матеріали що використовуються в будівництві: граніти, гнейси, каолін, глина, піски. Є поклади торфу і джерела мінеральних вод.

Характеристика населення (чисельність, природний та механічний рух, рівень безробіття та структура зайнятості)

Чисельність наявного населення Київської області з 1995 року до 2011 року зменшилася з 1 млн. 911,6 тис. осіб до 1 млн. 717,7 тис. осіб.

Починаючи з 2012 року чисельність населення області почала зростати і станом на 1 лютого 2017 року становить 1,727,7 тис. осіб. Природний приріст Київської області як і у більшості інших областей на 1 січня 2017 року становив -1222 особи. Міграційний приріст Київської області на 1 січня 2017 року додатний і становить 260 осіб. У міських поселеннях переважно за рахунок міграції відбувається процес зростання чисельності населення, який призводить до його збільшення в цілому по області. Разом з тим через природне скорочення відбувається процес депопуляції сільського населення.

Рівень зайнятості за січень-вересень 2016 року серед осіб працездатного віку в Київській області складає 67,1%. За видами економічної діяльності найбільша частка зайнятих працює у сфері оптової та розрібної торгівлі та ремонті транспортних засобів-157,4 тис.осіб(21,2%),а також у промисловості-130,3 тис.осіб(17.6%).Найменша кількість зайнятих становить у сфері тимчасового розміщення й організації харчування-13,9 тис.осіб(1,8%),у сфері інформації й телекомунікацій-13,3 тис.осіб(1,79%),а також у сфері мистецтва,розваг та відпочинку-13,1тис.осіб(1,77%). Кількість безробітних працездатного віку на вересень 2016 року становить 52,9 тис. осіб.(6,8 % від економічно активного населення працездатного віку).З них кількість зареєстрованих безробітних складає 17,5 тис. осіб(2,3%).Кількість економічно активного населення Київської області на 1 вересня 2016 року складає 777,4 тис. осіб.

Попит на робочі місця значно перевищує пропозицію. На одне вільне робоче місце претендує 12 осіб серед службовців та працівників сфери торгівлі. Найбільша пропозиція робочої сили серед технічних службовців – 14 осіб на одне вільне робоче місце, найменша пропозиція серед менеджерів-професіоналів – 4 особи.

Рівень оплати праці на Київщині залишається одним із найвищих, поступаючись лише м.Києву та Донецькій області. Заробітна плата за 2013 рік на 2,5% перевищила середній розмір по Україні (6160 гривень).

Найвищу заробітну плату в економіці отримують працівники транспорту, складського господарства, а серед промислових видів діяльності – працівники підприємств з виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, де заробітна плата в 1,7–8,6 рази перевищує середній показник по економіці області.

Галузева структура економіки та господарська спеціалізація, місце регіону в економіці України

Київська область відноситься до промислово розвинених регіонів України та займає 7 місце за обсягами реалізованої промислової продукції у розрахунку на одну особу. У промисловому комплексі області, до якого належить 19 великих підприємств, 342 середніх і 2409 малих підприємств, переважають галузі, що виробляють електроенергію, продукти харчування, гумові та пластмасові вироби, папір і картон, транспортні засоби, металовироби. Найбільшу питому вагу у промисловому виробництві Київської області має електроенергетика - 26,7 %.

У функціонально-галузевій структурі промислового комплексу Київського регіону значне місце посідають такі міжгалузеві промислові комплекси: **хімічний** (нафтохімічна промисловість, виробництво хімічних волокон, лаків і фарб, гумотехнічних виробів, пластмас, мінеральних добрив, хіміко-фармацевтичної продукції, хімпрепаратів, предметів побутової хімії); **лісопромисловий** (лісозаготівля, деревообробка, меблева та лісохімічна галузі); **комплекс виробництва товарів народного споживання** (виробництво натурального шовку, тканин із льону, вовняна промисловість, трикотажна, швейна, шкіряно-взуттєва, хутрова); **будівельно-індустріальний** (залізобетонна, виробництво будівельних конструкцій, черепиці, облицювальних матеріалів); **агропромисловий** (молочна, м'ясна, цукрова, овочеконсервна).

Галузі промисловості	Територіальна структура (частка регіону і областей у загальному обсязі України, %)					Галузева структура, %				
	Україна	Центральний регіон	Київська область	Черкаська область	м. Київ	Україна	Центральний регіон	Київська область	Черкаська область	м. Київ
Уся промисловість	100,0	9,3	2,7	1,7	4,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Електроенергетика	100,0	23,1	5,8	11,0	6,3	12,2	14,7	26,7	7,7	15,7
Паливна промисловість	100,0	0,05	0,05	—	—	10,1	0,3	0,2	0,0	—
Чорна металургія	100,0	0,03	0,05	0,01	0,01	27,4	1,1	0,6	2,1	0,8
Кольорова металургія	100,0	0,09	0,05	—	0,04	2,5	0,3	0,5	—	0,2
Хімічна і нафтохімічна промисловість	100,0	20,4	7,8	8,3	4,4	5,8	17,4	16,9	27,6	5,2
Машинобудування і металообробка	100,0	10,2	1,9	1,0	7,3	13,2	17,4	9,5	7,6	19,7
Деревообробка і целюлозно-паперова промисловість	100,0	21,5	9,5	4,6	7,4	2,3	6,0	8,2	6,1	3,5
Промисловість будівельних матеріалів	100,0	12,6	3,1	0,9	8,6	2,6	4,4	3,0	1,4	4,6
Легка промисловість	100,0	14,4	2,0	2,4	10,0	1,6	2,8	1,2	2,2	2,3
Харчова промисловість (без борошномельно-круп'яної)	100,0	15,7	3,8	4,2	7,7	17,4	26,7	25,1	42,1	27,2

Рівень розвитку соціальної сфери (оборот роздрібної торгівлі, обсяги платних послуг населенню, грошові доходи на душу населення в порівнянні з середніми по Україні)

В області серед установ, що надають соціальні послуги саодиим непрацевдатним громадянам, інвалідам та іншим категоріям громадян, які опинилися в складних життєвих обставинах, функціонує 34 територіальних центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг), а також 3 відділення соціальної допомоги вдома у містах Ржищів, Славутич та Обухів. При Фастівському районному та Білоцерківському міському територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) створені та функціонують відділення обліку бездомних громадян.

Функціонує 11 будинків-інтернатів, з яких 4 – для осіб похилого віку та інвалідів, 6 – психоневрологічних будинків-інтернатів та 2 – відділення для психічнохворих жінок при Ржищівському геріатричному пансіонаті і Переяслав-Хмельницькому центрі соціального захисту пенсіонерів та інвалідів, а також Білоцерківський дитячий будинок-інтернат. У зазначених закладах на повному державному утриманні перебуває 1915 осіб, з яких: 1321 – психічнохворі, 413 – громадяни похилого віку та інваліди, а також 181 особа в Білоцерківському дитячому будинку-інтернаті, у тому числі 78 осіб – діти-інваліди.

У 2016 році у Київській області оборот роздрібної торгівлі зріс на 6% і складав 59,1 млрд. грн..

За звітний період зросли обсяги платних послуг, які надаються закладами культури. Так, за станом на 01. 01.2016 року обсяг платних послуг населенню склав 22 млн. 096,3 тис. грн., що перевищує показник за відповідний період минулого року на 6%.

Наявний дохід у розрахунку на одну особу в Київській області в 2015 році становив 33207,4 грн., що вище ніж середній по Україні - 31044,3 грн.

Оцінка рівня розвитку інфраструктури (основні фонди, транспорт, зв'язок, ЖКГ)

SWOT – аналіз соціально-економічного розвитку Київського регіону

Сильні сторони(strenghts):

1. Вигідне географічне розташування.
2. Значний транзитний потенціал та розвинута транспортна інфраструктура.
3. Сприятливі умови для ведення сільського господарства.
4. Багатогалузева економіка.
5. Наявність значної сировинної бази для виробництва будівельних матеріалів.
6. Висока частка економічно активного та мобільного населення.
7. Висока забезпеченість водними ресурсами.
8. Велика кількість об'єктів історико-культурної спадщини, рекреаційних зон.

Слабкі сторони(weaknesses):

1. Значна протяжність області з півночі на південь.
2. Розділення території області р. Дніпро.
3. Відсутність природного приросту населення та депопуляція сільського населення.
4. Зношена інфраструктура електро-, газо-, тепло-, водопостачання; невідповідність між спроможністю мереж та потребами населення.
5. Проблема утилізації сміття (відсутність підприємств з його переробки).
6. Незабезпеченість окремих районів ДНЗ та школами.
7. Низька зайнятість населення в сільській місцевості, відсутність робочих місць в невеликих містах та селищах.

Можливості(opportunities):

1. Укрупнення адміністративно-територіальних одиниць.
2. Підвищення якості товарів та послуг до європейських стандартів.
3. Розвиток альтернативної енергетики.
4. Зростання інвестицій в АПК.
5. Нарощування міжнародної технічної допомоги.
6. Орієнтація українців на внутрішній туризм.
7. Розміщення київських підприємств – створення індустріальних парків в межах області.

Загрози(threats):

1. Загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході.
2. Збереження корупції у владі.
3. Монополізація ринків, відсутність конкуренції.
4. Зростання цін на енергоносії.
5. Відтік робочої сили до Києва.
6. Подальша централізація бюджетних ресурсів.
7. Погіршення конкурентноздатності товарів на внутрішньому ринку через зростання імпорту з ЄС.